

Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Р.бр.	Шиф. Пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1.	19.IIS001	ОСНОВЕ ПРАВИЛНЕ ИСХРАНЕ И СУПЛЕМЕНТАЦИЈЕ	I	5	7
2.	19.IIS002	ПЛАНИРАЊЕ ИСХРАНЕ СА ДИЈЕТЕТИКОМ	I	5	7
3.	19.IIS003	ПРИНЦИПИ СПОРТСКЕ ИСХРАНЕ И СУПЛЕМЕНТАЦИЈЕ	I	4	5
4.	19.IIS014	ИНФОРМАТИЧКЕ И СТАТИСТИЧКЕ МЕТОДЕ У БИОМЕДИЦИНСКИМ ИСТРАЖИВАЊИМА	I	4	6
5.	19.IIS004	ПРИНЦИПИ ИСХРАНЕ И СУПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПОСЕБНИХ ГРУПА	I	4	5
6.	19.IIS008	ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА ВЕЗАНА ЗА НАМИРНИЦЕ И ДИЈЕТЕТСКЕ СУПЛЕМЕНТЕ	II	5	5
7.	19.IIS012	УЛОГА И ЗНАЧАЈ ДИЈЕТЕТСКИХ СУПЛЕМЕНАТА	II	5	5
8.	19.IIS013	ИСХРАНА ОД ИСТРАЖИВАЊА ДО ПРЕПОРУКА	II	5	5
9.	19.IIS009	ДИЈЕТОТЕРАПИЈА	II	5	5
10.	19.IIS010	АЛИМЕНТАРНЕ ТОКСОИНФЕКЦИЈЕ	II	5	5
11.	19.IIS011	ДОЗИРАЊЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ КАО САСТАВНИ ДЕО ПРАВИЛНЕ ИСХРАНЕ	II	5	5
12.	19.IIS006	СТРУЧНА ПРАКСА	II	0	3
13.	19.IIS015	ИЗРАДА МАСТЕР РАДА	II	3	6
14.	19.IIS007	ЗАВРШНИ (МАСТЕР) РАД	II	3	6
Укупно часова активне наставе				43	
				Укупно ЕСПБ	60

Студијски програм : Мастер исхране и суплементације
Назив предмета: ОСНОВЕ ПРАВИЛНЕ ИСХРАНЕ И СУПЛЕМЕНТАЦИЈЕ
Наставник/наставници: Јаковљевић Љ. Владимир, Живанчевић-Симоновић Т. Снежана, Ђукић Љ. Александар
Статус предмета:обавезан
Број ЕСПБ:7
Услов:Уписан први семестар мастер академских студија
Циљ предмета. Циљ наставе је да се кроз научно-истраживачки рад студенти упознају са напредним знањима из правилне исхране и суплементације, укључујући значај хидрације и утицај на здравствени статус појединца. Поред тога, студент треба да стекне увид у најсавременија сазнања која се односе на карактеристике и значај дијететских суплемената у исхрани као и њихова могућа нежељена дејства. Кроз испуњење поменутих циљева формираће се потребан дијапазон знања из области исхране, хидрације и суплементације који ће бити неопходан у непосредном спровођењу теорије у праксу, с обзиром да је ова област изузетно мало изучавана на основним студијама.
Исход предмета. Знања и вештине које ће студент стећи: Студент ће развити високо специјализована академска и стручна знања која се односе на савремени концепт пирамиде исхране и њен значај како у очувању здравља тако и у превенцији различитих патолошких стања. Студент ће стећи вештине попут креирања и примењивања смерница за правилну употребу најважнијих нутритивних компоненти (угљених хидрата, протеина, масти, витамина и минерала) у општој популацији односно код посебних популационих група и спортиста. Осим тога усвојиће се знања која се тичу одговарајуће хидрације код поменутих категорија становништва као и вештине које из ових знања проистичу а које ће омогућити процену и корекцију хидрационог статуса односно дизајнирање одговарајуће рехидрације. Разумевање улоге и места дијететских суплемената у савременој исхрани ће омогућити развој саветодавне делатности у погледу безбедног коришћења ових све заступљенијих додатака исхрани. Комбинацијом свих наведених знања и вештина студенти ће стећи основу за сигуран рад и истовремено самостално истраживање у области нутриције.
Садржај предмета
<i>Теоријска настава</i>
Подела основних група намирница и улога сваке групе као извора одређених нутријената. Подела витамина и њихов значај у очувању општег здравља. Извори витамина у исхрани. Подела минерала и њихов значај у очувању општег здравља. Извори минерала у исхрани. Основне одлике дијететских суплемената. Врсте и подела дијететских суплемената. Место и улога дијететских суплемената у савременој исхрани. Позитивни ефекти дијететских суплемената. Нежељена дејства и контраиндикације за примену дијететских суплемената. Карактеристике основних начела исхране и хутритивних навика кроз различите културе и континенте. Предности и недостаци одређених образаца исхране у различитим земљама. Утицај недостатка сваког витамина и/или минерала на опште здравље и смернице за корекцију. Болести и стања која настају услед дефицита витамина и/или минерала. Утицај вишка сваког витамина на опште здравље и смернице за корекцију. Болести и стања која настају услед повећаног уноса витамина и/или минерала. Најзначајније намирнице животињског порекла. Животињске намирнице као извор макро и микроелемената. Најзначајније намирнице биљног порекла. Биљне намирнице као извор макро и микроелемената.
<i>Практична настава</i>
Развијање пирамиде исхране кроз време и препоруке. Усклађивање пирамиде исхране са препорученим уносом микро и макронутријената. Препоруке које се тичу исхране кроз унос група намирница. Препоруке за унос угљених хидрата у зависности од пола, година и физичке активности. Препоруке за унос протеина у зависности од пола, година и физичке активности. Препоруке за унос масти у зависности од пола, година и физичке активности. Препоручене вредности витамина за различите популације и значај дефицита или суфицита. Препоручене вредности минерала за различите популације и значај дефицита или суфицита. Општа начела процене хидрационог статуса. Утицај дехидрације на здравље. Креирање препорука за унос дијететских суплемената. Квалитативна и квантитативна анализа различите врста дијета. Предности и мане елиминационих дијета.
Литература
1. William G. Ганонгов преглед медицинске физиологије, прво издање на српском језику. Владимир Јаковљевић главни редактор. Факултет медицинских наука, Крагујевац. 2015.

2. Mahan LK, Raymond JL. Krause's Food & the Nutrition Care Process. 14th edition. Saunders, USA. 2016.			
3. Jorga J. Higijena sa medicinskom ekologijom. Medicinski fakultet Beograd. 2016.			
4. Lanham-New SA, Hill TR, Gallagher AM, Vorster HE. New Introduction to Human Nutrition. 3rd Edition. Wiley-Blackwell. 2019.			
Број часова активне наставе:75	Теоријска настава:45		Практична настава:30 (вежбе)
Методe извођења наставе Предавања и вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	70
практична настава	15	усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Мастер исхране и суплементације
Назив предмета: ПЛАНИРАЊЕ ИСХРАНЕ СА ДИЈЕТЕТИКОМ
Наставник/наставници: Васиљевић В. Драган, Росић Л. Гвозден, Пантовић Б. Сузана
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 7
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија
Циљ предмета. Овладавање високо специјализованим и стручним знањима и вештинама које се односе на биоенергетске одреднице организма као и одређивање соматометријских и функционалних параметара тела. Осим тога, стећи ће се вештине која ће студентима омогућити процену и корекцију нутритивног статуса. Додатно, на крају похађања овог предмета студенти ће бити оспособљени за планирање и припрему оброка код опште популације али и за планирање исхране код физички активних појединаца оба пола тј. током физичке активности (тренинга и такмичења). На основу стечених знања студенти ће моћи да учествују у научним истраживањима из области дијететике, као и да адекватно претражују база података и научну литературу.
Исход предмета. Стицање високо специфичних знања и вештина у познавању биоенергетских одредница организма и процени и коришћењу антропометријских и функционалних показатеља код појединаца. Такође ће се усвојити вештине које се односе на одређивање енергетског баланса и корекцију и контролу нутритивног статуса. Поред наведених знања и вештина студенти ће овладати техникама планирања и припреме оброка као и планирања исхране спортиста током физичке активности (тренинга и такмичења). Посебне вештине ће подразумевати познавање интолеранције на храну и претрага релевантне литературе која се тиче ових области.
Садржај предмета
<i>Теоријска настава</i> Дефиниција нутритивног састава и његови елементи. Препоруке и смернице за правилну припрему оброка. Механичка, биохемијска и термичка обрада намирница. Утицај загревања на састав намирница. Улога дијететских суплемената у планирању исхране. Суплементи као додаци исхрани. Моно и мултикомпонентни препарати. Нутритивни алергени. Најзначајнији алергени из хране. Механизам настанка алергијске реакције. Анафилактичка реакција на храну. Интолеранција на храну. Врсте и одлике интолеранције на храну. Механизми настанка интолеранције на храну. Утицај интолеранције на храну на здравствени статус појединца опште популације. Утицај интолеранције на храну на здравствени статус спортиста. Паковање и транспорт хране. Значај и улога амбалаже. Савремени трендови паковања хране и интелигентно паковање. МАП техника паковања хране. Функционална храна. Дефиниција функционалне хране. Утицај функционалне хране на одређене функције у организму и у унапређењу здравља. Биолошки активна једињена. Студије о анализи исхране у региону. Карактеристике исхране

околних земаља и популационе студије које дефинишу проблеме у нутритивним навикама.

Практична настава

Одређивање енергетског баланса у пракси и његов значај у одржавању телесне масе. Основне одлике савременог концепта планирања хранљивог оброка (општа популација и посебне групе популације). Прављење дневног, недељног или месечног плана исхране. Куповина намирница и препоруке за рационални одабир различитих намирница. Дозирање и тумачење нутритивне декларације. Мере превенције и терапија интолеранције на храну. Санитарно хигијенске мере у превенцији тровања храном. Бактериолошка тровања храном.

Литература

1. Mahan LK, Raymond JL. Krause's Food & the Nutrition Care Process. 14th edition. Saunders, USA. 2016.
2. Buttriss JL, Welch AA, Kearney JM, Dr. Lanham-New SA. Public Health Nutrition. 2nd Edition. Wiley-Blackwell. 2017.
3. Дикић Н. Интолеранција на храну. Удружење за медицину спорта Србије, 2015.

**Број часова активне
наставе:75**

Теоријска настава:45

Практична настава:30 (вежбе)

Методe извођења наставе

Предавања и вежбе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	70
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм: Мастер исхране и суплементације

Назив предмета: ПРИНЦИПИ СПОРТСКЕ ИСХРАНЕ И СУПЛЕМЕНТАЦИЈЕ

Наставник/наставници: Јаковљевић Љ. Владимир, Ружић-Зечевић Т. Дејана, Миловановић Р. Јасмина

Статус предмета: Обавезан

Број ЕСПБ:5

Услов: Уписан први семестар мастер академских студија

Циљ предмета. Усвајање и примена напредних теоријских и практичних сазнања и комплексних вештина која се огледају у осмишљавању и примени спортске исхране и суплементације у различитим врстама спортова односно спортских дисциплина (аеробни, анаеробни, аеробно-анаеробни спортови исл). Циљ предмета је дефинисање енергетских одредница у различитим спортовима и дисциплинама, као и суплементације у смеру очувања здравља и побољшања спортских способности. Спортска исхрана и суплементација представљена је кроз практичне случајеве где су приказане специфичности везане за припремни период, период такмичења и период опоравка.

Исход предмета. На крају наставе овог предмета студент ће бити у стању да креира и имплементира спортску исхрану и суплементацију специфичну за спортове издржљивости, спортове снаге, спортове на отвореном, спортове у дворанама, естетске и борилачке спортове. Ова сазнања и вештине ће тако омогућити студентима теоријску и практичну базу за рад са различитим спортистима односно учешће у раду спортских клубова готово свих врста спортова. Студент стиче знања да постане део стручног тима спортисте и постизања врхунског резултата.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична спортска исхрана – спортови издржљивости: бициклизам и триатлон. Практична спортска

исхрана у атлетици – спринт, скакање и бацање. Практична спортска исхрана у атлетици – трчање на средње и дуге. Практична спортска исхрана – пливање. Практична спортска исхрана – спортови на отвореном терену: фудбал и тенис. Практична спортска исхрана – естетски спортови и спортови са тежинским категоријама (гимнастика, синхроно пливање итд.). Практична спортска исхрана – бодибилдинг. Практична спортска исхрана – борилачки спортови (рвачи и теквондоисти). Практична спортска исхрана – планинарење. Практична спортска исхрана – спортови на води (кајак и веслање). Практична спортска исхрана – зимски спортови (скијаши и хокејаши на леду). Практична спортска исхрана – спортови у дворанама (кошарка, одбојка и рукомет).

Практична настава

Препоруке за исхрану током тренинга и такмичења у бициклизму и триатлону. Суплементација у бициклизму и триатлону. Препоруке за исхрану и суплементацију током тренинга и такмичења у атлетици. Препоруке за исхрану и суплементацију током тренинга и такмичења у маратону. Пуњење угљеним хидратима као феномен у маратону. Препоруке за исхрану и суплементацију током тренинга и такмичења у пливању. Препоруке за исхрану и суплементацију током тренинга и такмичења у фудбалу и тенису. Приказ студија које су се бавиле нутритивним навикама у фудбалу. Суплементација у естетским спортовима. Препоруке за исхрану током тренинга и такмичења у бодибилдингу. Суплементација у бодибилдингу и високоризични суплементи. Проблем допинга у бодибилдингу. Препоруке за исхрану и суплементацију током тренинга и такмичења у рвању и теквондоу. Препоруке за исхрану и суплементацију током тренинга и такмичења у кајаку. Препоруке за исхрану и суплементацију током тренинга и такмичења у скијању. Препоруке за исхрану и суплементацију током тренинга и такмичења у кошарци.

Литература

1. Louise B. Clinical Sports Nutrition. McGraw-Hill Education. 2015.
2. Дикић Н. Спортски кувар. Удружење за медицину спорта Србије. 2015.
3. Дикић Н. Пробиотици у спорту. Удружење за медицину спорта Србије. 2015.
4. Costill D, Wilmore J. Physiology of Sport and Exercise. Human Kinetics. 2015.

Број часова активне наставе:60	Теоријска настава:45	Практична настава:15 (вежбе)
---------------------------------------	-----------------------------	-------------------------------------

Методe извођења наставe

Предавања и вежбе.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	70
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			

Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....

*максимална дужна 2 странице А4 формата

Студијски програм : Мастер исхране и суплементације

Назив предмета: ИНФОРМАТИЧКЕ И СТАТИСТИЧКЕ МЕТОДЕ У БИОМЕДИЦИНСКИМ ИСТРАЖИВАЊИМА

Наставник/наставници: Здравковић Д. Небојша, Мијатовић-Теодоровић Ц. Љиљана, Вукомановић Р. Владимир

Статус предмета: Обавезан

Број ЕСПБ: 8

Услов: Уписан први семестар мастер академских студија

Циљ предмета. Оспособљавање студената за напредно коришћење рачунара, комуникацију путем рачунарске мреже и претраживање биомедицинских база података на Интернету. Обука студената за

употребу савремених статистичких програма и савладавање статистичке методологије неопходне у пракси.			
Исход предмета.			
Познавање основа оперативног система Windows 7. Вештина коришћења рачунарских система у обради текста (MS Word). Вештина обраде података у табелама за унакрсна израчунавања (MS Excell). Вештина графичког презентовања резултата истраживања (MS Power Point). Вештина претраживања биомедицинских база података (PubMed, ...) и прикупљања и обрађивања научних информација. Познавање врста података, метода прикупљања и приказивања података. Познавање метода дескриптивне статистике. Познавање теорије вероватноће и Нормалне расподеле. Познавање тестова значајности и како се врши упоређивање средине малих узорака. Познавање регресије и корелације. Познавање не-параметарских метода.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Основе оперативног система Windows 7. Текст процесори. Програм за табеларне прорачуне. Програм за израду презентација. Веб. Е-пошта и безбедност. Вируси. Преглед база података. PubMed. Врсте података. Расподеле учесталости. Хистограми и други графикони учесталости. Медијане и квантили. Средина. Варијанса. Значајне цифре. Графикони. Особине вероватноће. Биномна расподела. Нормална расподела. Расподеле узорака. Интервали поверења. Тестирање хипотезе. Принципи тестова значајности. Нивои значајности и типови грешака. Упоређивање средине великих узорака. t расподела. Регресија. Корелација. Не-параметарске методе. Ман-Витнијев тест. Вилкоксонов тест. Спирманов корелација. Хи-квадрат тест.			
<i>Практична настава</i>			
Инсталација, подешавање и рад под оперативним системом Windows 7. Форматирање текста, додавање слика и табела у програму Word. Креирање и форматирање табела, коришћење основних функција у програму Excel. Креирање и форматирање слајдова, додавање слика и табела у програму Power Point. Претраживање Интернета. Отварање налога за е-пошту. Упознавање са програмом SPSS. Основна подешавања. Креирање датотека. Врсте променљивих. Учесталост. Средина. Варијанса. Стандардно одступање. Графикони. Нормална расподелу у програму SPSS. Тестирање хипотезе у програму SPSS. Студентова t расподела у програму SPSS. Тестирање хипотезе о средњој вредности. t-тест независних узорака. t-тест упарених узорака. Регресија и корелација у програму SPSS. Не-параметарске методе у програму SPSS.			
Литература			
1. Здравковић Н. Информатичке методе у биомедицинским истраживањима. Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу. 2011. 2. Здравковић Н. Статистичке методе у биомедицинским истраживањима. Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу. 2011. 3. Pallant J. SPSS: приручник за преживљавање, превод 3. издања, Микро Књига. Београд. 2009.			
Број часова активне наставе:60	Теоријска настава:45	Практична настава:15 (вежбе)	
Методе извођења наставе			
Предавања и вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	50
практична настава	30	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Мастер исхране и суплементације			
Назив предмета: ПРИНЦИПИ ИСХРАНЕ И СУПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПОСЕБНИХ ГРУПА			
Наставник/наставници: Пантовић Б. Сузана, Ружић-Зечевић Т. Дејана, Миловановић Р. Јасмина			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија			
Циљ предмета. Овладавање напредним принципима исхране и суплементације посебних група становништва (стари, жене, деца и адолесценти, вегетаријанци, особе са различитим болестима). Приступ у лечењу хроничних незаразних болести (кардиоваскуларне болести, дијабетес, астма, хронични опструктивни бронхитис, дегенеративне болести коштаног система, итд.). Овај предмет представља модеран приступ превенцији и лечењу незаразних болести кроз корекцију нутритивних образаца.			
Исход предмета. Стицање високо специјализованих знања и вештина која се односе на теоријско и практично усвајање базичних начела исхране и суплементације посебних група становништва (стари, жене, деца и адолесценти, вегетаријанци, особе са различитим болестима). Усвајање напредних нутритивних принципа у превенцији и лечењу хроничних незаразних болести за које су дате смернице на глобалном нивоу од стране водећих медицинских асоцијација.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
<p>Исхрана и суплементација старије популације (суплементација витаминима и минералима услед смањеног уноса и реасорпције, и као последица дефицита услед хроничне терапије, превенција опстеопорозе и саркопеније). Исхрана и суплементација женске популације (сидеропенијска анемија и суплементација гвожђем, суплементација витамином Д, превенција остеопорозе). Исхрана и суплементација деце и адолесцената (имуностимулативни суплементи – пробиотици, цинк, мултивитамици – превенција дефицита у исхрани путем суплемената). Исхрана и суплементација вегетаријанаца (суплементација у циљу превенције дефицита витамина Б12, Б6, калцијума, протеина, гвожђа и сл.). Исхрана и суплементација код кардиоваскуларне болести. Исхрана и суплементација код метаболичких болести. Исхрана и суплементација код малигних болести (суплементи у превенцији нежељених ефеката хемиотерапије, исхрана у превенцији енергетског дефицита и дефицита витамина и минерала).</p>			
<i>Практична настава</i>			
<p>Суплементација старије популације - смернице и препоруке. Планирање исхране код женске популације. Суплементација код женске популације. Планирање исхране деце и адолесцената. Суплементација деце и адолесцената. Планирање исхране код вегетаријанаца. Суплементација вегетаријанаца. Планирање исхране код поремећаја исхране. Суплементација код поремећаја исхране. Планирање исхране код кардиоваскуларних болести. Суплементација код кардиоваскуларних болести. Планирање исхране код метаболичких болести. Суплементација код метаболичких болести. Планирање исхране код малигних болести. Суплементација код малигних болести. Смернице и препоруке.</p>			
Литература			
<p>1. Jorga J, Gajic I. Ishrana u prevenciji i lečenju hroničnih nezaraznih oboljenja. Institut za zaštitu zdravlja Srbije "dr Milan Jovanović Batut", Beograd. 2002.</p> <p>2. Jorga J. Higijena sa medicinskom ekologijom. Medicinski fakultet Beograd. 2016.</p> <p>3. Desbrow B, Burd NA, Tarnopolsky M, Moore DR, Elliott-Sale KJ. Nutrition for Special Populations: Young, Female, and Masters Athletes. Int J Sport Nutr Exerc Metab. 2019;29(2):220-227.</p>			
Број часова активне наставе:60	Теоријска настава:45	Практична настава:15 (вежбе)	
Методе извођења наставе			
Предавања и вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	70
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и		.....	

семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Мастер исхране и суплементације			
Назив предмета: ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА ВЕЗАНА ЗА НАМИРНИЦЕ И ДИЈЕТЕТСКЕ СУПЛЕМЕНТЕ			
Наставник/наставници: Васиљевић В. Драган, Радовановић М. Снежана, Коцић С. Сања			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ:5			
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија			
Циљ предмета. Овладавање целокупном законском регулативом везаном за намирнице и дијететске суплементе. Упознавање са последњим интернационалним и правилницима који важе у Србији. Значај уочених разлика између законских регулатива у пракси. Декларисање намирница и суплемената према важећим правилницима. Законска регулатива везана за препоручен дневни унос витамина и минерала.			
Исход предмета. Усвајање законске регулативе везане за намирнице и дијететске суплементе и њена примена у пракси. Решавање практичних проблема у погледу здравствене исправности намирница и дијететских суплемената без обзира да ли се производе у Републици Србији или се увозе ради стављања у промет. Стицање практичних знања за спровођење надзора над здравственом исправношћу намирница и дијететских суплемената, као и обавезе и одговорности субјеката у пословању.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Значај познавања законске регулативе у области нутриције и суплементације. Регуллатива о здравственој исправности животноских намирница и предмета опште употребе. Регуллатива о прехранбеним производима биљног порекла. Регуллатива о здравственој исправности дијететских производа. Регуллатива о декларисању, означавању и рекламирању хране. Регуллатива везана за безбедност хране. Регуллатива везана за транспорт и дистрибуцију хране. Регуллатива везана за технологију хране. Стандарди безбедности хране у производњи безглутенске хране. Законски оквири везани за генетски модификовану храну. Компарација законских оквира између Републике Србије и других земаља.			
<i>Практична настава</i>			
Декларисање намирница. Декларисање дијететских производа. Прехрамбене изјаве које се наводе на декларацији хране. Здравствене изјаве које се наводе на декларацији хране. Принципи паковања хране. Принципи складиштења хране. Означавање алергена на дијететским суплементима. Означавање алергена на намирницима. Правилници везани за исхрану посебних група – ученици, предшколске установе, стара лица.			
Литература			
1. Закон о безбедности хране - https://www.paragraf.rs/propisi/zakon_o_bezbednosti_hrane.html			
2. Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti dijetetskih proizvoda http://www.pharmacy.bg.ac.rs/files/Saradnja/Dijetetski%20suplementi/Pravilnik%20o%20zdravstvenoj%20ispravnosti%20dijetetskih%20proizvoda.pdf			
3. Pravilnik o deklarisanju, označavanju i reklamiranju hrane https://www.paragraf.rs/propisi/pravilnik-o-deklarisanju-oznacavanju-i-reklamiranju-hrane.html			
4. Lewis J. 2019. Codex nutrient reference values. Rome. FAO and WHO			
Број часова активне наставе:75	Теоријска настава:45	Практична настава:30 (вежбе)	
Методe извођења наставе			
Предавања и вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	70

практична настава	15	усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Мастер исхране и суплементације			
Назив предмета: УЛОГА И ЗНАЧАЈ ДИЈЕТЕТСКИХ СУПЛЕМЕНАТА			
Наставник/наставници: Росић Ј. Гвозден, Росић А. Мирко, Селаковић В. Драгица			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија			
Циљ предмета. Циљ наставе је стицање напредних знања и вештина која се односе на савремене аспекте производње и дистрибуције дијететских суплемената. Познавање корисности и нежељених дејстава употребе дијететских суплемената код опште популације. Посебна пажња ће бити усмерена на значај правилне и дозвољене суплементације код рекреативних и професионалних спортиста како у циљу очувања и унапређења физичких перформанси тако и побољшања спортских резултата.			
Исход предмета. По завршеном похађању наставе очекује се да студент овлада напредним нивоима теоријских и практичних знања у погледу примене најважнијих група суплемената који имају нутрициону и хидрациону улогу. Осим конвенционалних и нових синтетских препарата која се најчешће користе, овладаће се и савременим знањима о употреби најновијих биљних препарата и њиховим позитивним и нежељеним ефектима. Усвојиће се знања која ће да омогуће безбедну примену дијететских суплемената уз познавање ефеката предозирања и осетљивости.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Значај и подела дијететских суплемената. Улога суплемената са угљеним хидратима. Значај суплемента са протеинима и аминокиселинама. Значај суплемента за смањење телесне масе. Значај суплемента са липособилним витаминима. Значај суплемента са хидросолубилним витамина. Значај суплемента са макроминералима. Значај суплемента са микроминералима. Значај суплемента за хидрацију. Значај суплемената са антиоксидативним деловањем. Суплементи биљног порекла и њихов значај. Предозирање, субдозирање и штетни ефекти суплемената. Подела и значај суплемената у спорту. Контаминација суплемената и њихов значај у борби против допинга. Улога заменског obroка у суплементацији киселина.			
<i>Практична настава</i>			
Дизајнирање суплементације угљеним хидратима код опште и посебних категорија становништа и спортиста. Дизајнирање суплементације протеинима и аминокиселинама код опште и посебних категорија становништа и спортиста. Осмишљавање суплементације за повећање или смањење телесне масе. Креирање суплементације хидросолубилним и липосолубилним витаминима код опште и посебних категорија становништа и спортиста. Дизајнирање суплементације за хидрацију код опште и посебних категорија становништа и спортиста. Креирање суплементације микроминералима и антиоксиданцима код опште и посебних категорија становништа и спортиста. Познавање штетних ефеката суплементације. Допинг и суплементација.			
Литература			
1. Louise B. Clinical Sports Nutrition. McGraw-Hill Education. 2015. 2. Jeukendrup AE, Gleeson M. Sport nutrition. Champaign, IL. Human Kinetics. 2019. 3. Benardot D. ACSM's Nutrition for Exercise Science. Wolters Kluwer. 2018.			
Број часова активне наставе: 75	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30 (вежбе)	
Методe извођења наставе Предавања и вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена

активност у току предавања	15	писмени испит	70
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Мастер исхране и суплементације
Назив предмета: ИСХРАНА ОД ИСТРАЖИВАЊА ДО ПРЕПОРУКА
Наставник/наставници: Пантовић Б. Сузана, Радовановић М. Снежана. Коцић С. Сања
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија
Циљ предмета. Основни циљ предмета је повезивање и обједињавање експерименталних сазнања из студија која се баве исхраном и њихове имплементације у праксу. На овај начин би се обезбедио трансфер података из најновијих истраживања у праксу односно практична примена експерименталних сазнања са циљем креирања препорука за исхрану и хидрацију. Осим тога, циљ наставе је развијање систематског приступа за дизајнирање и спровођење истраживања у области нутриције ради проширења постојећих знања односно креирања најбољих препорука за исхрану и хидрацију које ће бити засноване на доказима из студија на анималним и хуманим моделима.
Исход предмета. Студент ће усвојити најновија сазнања из студија која проучавају нутрицију у општој популацији и код спортиста која ће моћи да примени у својој пракси. Омогућиће се развијање систематског приступа у осмишљавању и спровођењу студија из области нутриције како би се у пракси применила сопствена искуства и експериментални докази. Нарочита пажња ће се посветити истраживањима из области интолернације на храну у општој популацији и код спортиста. Обезбедиће се сазнања за употребу и анализу различитих нутритивних софтвера у општој популацији и код спортиста. Студенти ће савладати рад на оригинално направљеном софтверу за нутритивну анализу намирница у Србији.
Садржај предмета
<i>Теоријска настава</i>
Дијететски суплементи – препоруке и водичи за рационалну употребу. Место угљених хидрата у исхрани. Протеини и аминокиселине – утицај на здравље и физичку способност. Добре и лоше масти у исхрани. Функционална храна и здравље. Истраживања и примена липосолубилних витамина. Истраживања и примена хидросолубилних витамина. Истраживања и примена макроминерала. Истраживања и примена микроминерала. Хидрација од теорије до примене. Антиоксиданси и физичка активност. Упоредна анализа нутритивних софтвера. Улога исхране у инфекцијама. Улога исхране код хроничних незаразних болести. Истраживања интолернације на храну.
<i>Практична настава</i>
Израда препорука и водича за рационалну употребу дијететских суплемената. Креирање плана за адекватну заступљеност угљених хидрата у исхрани опште популације и спортиста. Креирање плана за адекватну заступљеност протеина у исхрани опште популације и спортиста. Креирање плана за адекватну заступљеност масти у исхрани опште популације и спортиста. Израда препорука за адекватну употребу функционалне хране. Дизајнирање и спровођење истраживања у вези са применом липосолубилних и хидросолубилних витамина. Дизајнирање и спровођење истраживања у вези са применом макроминерала и микроминерала. Водичи за правилну хидрацију опште популације и спортиста. Креирање, коришћење и анализа нутритивних софтвера. Нутритивне препоруке код инфекција и хроничних незаразних болести. Нутритивне препоруке код интолернације на храну.
Литература
1. Lovegrove JA, Leanne Hodson L, Sharma S, Lanham-New SA, Kreb LJ. Nutrition Research Methodologies. Wiley-Blackwell. 2015.
2. Pounis G. Analysis in Nutrition Research: Principles of Statistical Methodology and Interpretation of the Results describes. Academic Press, 2018.
3. Van Horn L, Beto J. Research: Successful Approaches in Nutrition and Dietetics. 4th Edition. Academy of

Nutrition and Dietetics, 2019.			
Број часова активне наставе: 75	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30 (вежбе)	
Методe извођења наставе Предавања и вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	70
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Мастер исхране и суплементације
Назив предмета: ДИЈЕТОТЕРАПИЈА
Наставник/наставници: Росић Ј. Гвозден, Ирић-Ћупић М. Виолета, Селаковић В. Драгица
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија
Циљ предмета. Примарни циљ овог предмета је да се кроз нов приступ преиспита повезаност између дијетотерапије у превенцији и лечењу хроничних незаразних обољења. Усвајање теоријских и практичних знања која се односе посебне врсте елиминационих и редуктивних дијета у дијетотерапији. Овладавање специфичним вештинама модификоване припреме хране, које данас представљају изазов за све стручњаке из области исхране.
Исход предмета. Стицање напредних знања и вештина из области савремених принципа дијетотерапије, односно најновијих знања из клиничке исхране. Овладавање последњим смерницама у примени дијетотерапије и вештинама за њену примену у пракси. Способност за рад у оквиру мултидисциплинарног приступа (лекари, медицинске сестре, нутриционисти и други стручњаке укључене у процес лечења и негу болесника). Оспособљавање за самостално креирање клиничке исхране и савремених дијета (хроноисхрана, кето дијета, дијете са високим уносом масти или протеина итд.)
Садржај предмета
<i>Теоријска настава</i>
Основи дијетотерапије – значај и циљеви. Дијетотерапија болести крви. Дијетотерапија хормонских поремећаја. Дијетотерапија шећерне болести. Дијетотерапија малигнух болести. Дијетотерапија гојазности. Дијетотерапија гастроинтестиналних болести. Дијетотерапија кардиоваскуларних болести. Дијетотерапија респираторних болести. Дијетотерапија бубрежних болести. Дијетотерапија болести нервног система. Дијетотерапија кожних болести. Дијетотерапија код поремећаја исхране. Дијетотерапија болести имуног система. Исхрана након операција и траума.
<i>Практична настава</i>
Планирање дијетотерапије код болести крви. Планирање дијетотерапије код хормонских поремећаја. Планирање дијетотерапије код шећерне болести. Планирање дијетотерапије код малигнух болести. Планирање дијетотерапије код гојазности. Планирање дијетотерапије код гастроинтестиналних болести. Планирање дијетотерапије код кардиоваскуларних болести. Планирање дијетотерапије код респираторних болести. Планирање дијетотерапије код бубрежних болести. Планирање дијетотерапије код болести нервног система. Планирање дијетотерапије код кожних болести. Планирање дијетотерапије код поремећаја исхране. Планирање дијетотерапије код болести имуног система. Исхрана након операција и траума.
Литература
1. Stimac D, Krznaric Z, Vranesic Bender D, Obrovac Glisic M. Dijetoterapija i klinicka prehrana. Medicinska naklada. 2014.
2. Alpers DH, Stenson WF, Bier DM. Manual of Nutritional Therapeutics. 4.izd Lippincott WW, Philadelphia. 2002.
3. Zehra A, Mannan A, Naseer M, Zafar M, Farooqui J. Role of Dietotherapy in Lifestyle disorders: An overview.

Journal of Drug Delivery & Therapeutics. 2020; 10(1-s):208-210.			
Број часова активне наставе:75	Теоријска настава:45	Практична настава:30 (вежбе)	
Методe извођења наставе Предавања и вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	70
практична настава	15	усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Мастер исхране и суплементације
Назив предмета: АЛИМЕНТАРНЕ ТОКСОИНФЕКЦИЈЕ
Наставник/наставници: Ружић-Зечевић Т. Дејана, Ирић-Ћупић М. Виолета, Мијаиловић Д. Жељко
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија
Циљ предмета. Циљ овог предмета је стицање напредних знања из области алиментираних токсинфекција које представљају једну од најважнијих проблема савремене медицине у 21. веку. Осим тога, циљ је да се усвоје вештине које се односе на препоруке како у лечењу тако и понашању које је у великој мери везано за исхрану.
Исход предмета. Очекивана знања и вештине студената се односе на теоријско и практично усвајање савремених начела лечења алиментарних токсинфекција са идејом да се науче болести чији су узрочници бактерије, вируси и паразити, које су њихове одлике, у којој се храни најчешће налазе, како препознати симптоме болести и шта предузети како би се што боље заштитили, укључујући и анализу свих у ланцу производње хране који су одговорни за безбедност и сигурност хране. Овладавање најновијим проблемима везаним за алиментарне токсинфекције.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Узрочници настанка алиментарних токсинфекција. Механизми настанка алиментарних токсинфекција. Епидемиологија алиментарних токсинфекција. Културолошке разлике код алиментарних токсинфекција. Лечење алиментарних токсинфекција. Профилакса алиментарних токсинфекција. Путничка медицина. Утицаји средине на алиментарне токсинфекције. Хигијена исхране. Алиментарне токсинфекције у ресторанима. Безбедно припремање хране. Загађена вода и здравље људи. Дијететика и суплементација код алиментарних токсинфекција. Технологија припреме хране. Регулатива у индустрији хране. <i>Практична настава</i> Принципи и начини лечења алиментарних токсинфекција. Принципи спровођења профилаксе алиментарних токсинфекција. Основни принципи спровођења путничке медицине. Базични принципи спровођења хигијене исхране. Основна начела безбедног припремања хране. Базична начела спречавања загађења воде и земље. Препоруке за спровођење дијететике и суплементације код алиментарних токсинфекција. Основни принципи технологије припреме хране. Практична примена регулатива у индустрији хране.
Литература 1. Инфективне болести: уџбеник за студенте медицине. Издавач: Медицински факултет Београд. 2019. 2. Hernández-Cortez C, Martínez IG, Gonzalez-Avila LU, Guerrero-Mandujano A, Colmenero Solís R, Castro-Escarpull G. Food Poisoning Caused by Bacteria (Food Toxins). In book: Poisoning - From Specific Toxic

Agents to Novel Rapid and Simplified Techniques for Analysis. 2017. 3. AL-Mamun M, Chowdhury T, Biswas B, Absar N. Food Poisoning and Intoxication: A Global Leading Concern for Human Health. In book: Food Safety and Preservation. Chapter: 11. Elsevier. 2018. 307-352.			
Број часова активне наставе:75	Теоријска настава:45		Практична настава:30 (вежбе)
Методe извођења наставе Предавања и вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	70
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Мастер исхране и суплементације
Назив предмета: ДОЗИРАЊЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ КАО САСТАВНИ ДЕО ПРАВИЛНЕ ИСХРАНЕ
Наставник/наставници: Јаковљевић Љ. Владимир, Васиљевић В. Драган, Радовановић М. Снежана
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: Уписан први семестар мастер академских студија
Циљ предмета. Овладавање напредним знањима и вештинама која се односе на употребу физичке активности као помоћног средства у очувању здравља и превенцији и лечењу болести. Посебан задатак предмета је да омогући студентима стицање теоријске и практичне потпоре за примену дозираних физичке активности уз нутритивну корекцију и суплементацију исхране.
Исход предмета. Стицање високо специјализованих знања и вештина у погледу дозирања физичке активности ради очувања здравља и превенцији и терапији болести. Оспособљавање студената за самостално креирање индивидуалних програма физичке активности у односу на здравствени статус, пол и године. Овладавање вештинама за комбиновану употребу физичке активности и промена дијететског режима исхране. Познавање нежељених ефеката физичке активности са фокусом на интеракцију са нутритивним корекцијама и применом суплемената.
Садржај предмета
<i>Теоријска настава</i> Спортскомедицински преглед. Соматометријска мерења. Значај процена аеробне способности. Нутритивна анализа. Процена енергетске потрошње. Процена енергетског уноса. Дозирање интензитета физичке активности. Трајање физичке активности. Типови физике активности. Учесталост физичке активности. Значај мониторинга срчане фреквенције. Стања и болести која утичу на дозирање физичке активности. Однос фармакотерапије и дозирања физичке активности. Препоруке за дозирање физичке активности најзначајнијих медицинских асоцијација. Негативни аспекти и контраиндикације спровођења физичке активности.
<i>Практична настава</i> Извођење спортскомедицинског прегледа. Практично спровођење соматометријских (основних и изведених) мерења. Методе процене аеробне способности. Методе спровођења нутритивне анализе. Технике процене енергетске потрошње појединца. Методе процене енергетског уноса. Основна начела дозирања интензитета физичке активности у односу на здравствени статус, пол и године. Препоруке за

избор типа и учесталост физичке активности у односу на здравствени статус, пол и године. Технике праћења срчане фреквенције у миру и напору.			
Литература			
1. Јаковљевић В, Дикић Н. Спортска медицина. Факултет медицинских наука, Крагујевац 2016.			
2. Ostojić S, Jorga J, Đorđić V, Batez M, Božić P, Milanović I, Radisavljević S. Ishrana i fizička aktivnost. DATA STATUS. Beograd. 2017.			
3. Барак О. Практикум из физиологије спорта. Футура, Нови Сад. 2006.			
Број часова активне наставе:75		Теоријска настава:45	Практична настава:30 (вежбе)
Методe извођења наставе			
Предавања и вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	70
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм: Мастер програм исхране и суплементације
Назив предмета: СТРУЧНА ПРАКСА
Наставник:
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: Уписан други семестар мастер академских студија
Циљ предмета. Унапређење практичних знања и вештина из исхране и суплементације.
Исход предмета. Након завршене праксе студент ће кроз практичан рад надоградити теоријско знање стечено након курса Исхране и суплементације и побољшати практичне вештине из области нутриције и суплементације: (методe процене хидрационог и нутриционог статуса; креирање индивидуалног хранљивог оброка у зависности од пола, година и физичке активности; планирање индивидуалног алгорита хидрације; дизајнирање препорука за унос угљених хидрата, масти и протеина у складу са разликама у полу, старости и степену физичке активности; квалитативна и квантитативна анализа различите врста дијета; мере превенције и терапија интолеранције на храну; санитарно хигијенске мере у превенцији тровања храном; одређивање соматометријских и функционалних параметара; одређивање телесне композиције; креирање суплементације код спортиста; смернице за дијетотерапију код различитих болести; извођење спортско-медицинског прегледа и технике процене енергетске потрошње појединца).
Садржај предмета Програм стручне праксе Тронедельни боравак (90 часова) у Центру за хигијену и хуману екологију Института за јавно здравље Крагујевац као и одговарајућој спортско-медицинској установи где ће стручни тимови поменутих центара бити задужени за извођење практичних знања и вештина из следећих области: контрола квалитета хранљивих материја, дизајнирање препорука за унос угљених хидрата, масти и протеина, методe процене интолеранције на храну, санитарно хигијенске мере у превенцији тровања храном, одређивање соматометријских и функционалних параметара, одређивање телесне композиције, креирање суплементације код спортиста, смернице за дијетотерапију код различитих болести, извођење спортско-медицинског прегледа. Вођење дневника рада.
Литература
1. Јаковљевић В, Дикић Н. Спортска медицина. Факултет медицинских наука, Крагујевац 2016.
2. Mahan LK, Raymond JL. Krause's Food & the Nutrition Care Process. 14th edition. Saunders, USA. 2016.
3. Дикић Н. Спортски кувар. Удружење за медицину спорта Србије. 2015.

4. Ostojić S, Jorga J, Đorđić V, Batez M, Božić P, Milanović I, Radisavljević S. Ishrana i fizička aktivnost. DATA STATUS. Beograd. 2017.		
5. Барак О. Практикум из физиологије спорта. Футура, Нови Сад. 2006.		
6. Jorga J, Gajić I. Ishrana u prevenciji i lečenju hroničnih nezaraznih oboljenja. Institut za zaštitu zdravlja Srbije "dr Milan Jovanović Batut", Beograd. 2002.		
Број часова активне наставе:	Теоријска настава: 0	Практична настава: 45 (остали облици наставе)
Методe извођења наставе		
Планирано је практично извођење различитих процедура које ће омогућити самосталан рад студената као што су дизајнирање плана исхране, одређивање соматометријских и функционалних параметара, одређивање телесне композиције, креирање суплементације код спортиста, смернице за дијетотерапију код различитих болести, писање дневника рада.		
Евалуација стручне праксе		
Евалуацију рада студента спроводе наставници који су задужен за организацију стручне праксе. Евалуација се састоји из урађеног теста који садржи питања везана за основне методе планирања obroка, дизајнирање суплементације код спортиста, одређивање соматометријских и функционалних параметара, одређивање телесне композиције, креирање препорука за дијетотерапију, које ће студент током праксе бити у прилици да посматра/ради и прегледа дневника рада. Успешно завршена пракса подразумева положен тест и позитивно оцењен дневник рада.		

Студијски програм : Мастер програм исхране и суплементације		
Назив предмета: Израда мастер рада		
Наставник/наставници:		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: Са израдом мастер рада се не може почети док се не положи сви остали испити.		
Циљ предмета.		
Упознавање студента с одређеном облашћу научне или стручне дисциплине кроз детаљнију разраду једне теме из исхране и суплементације.		
Исход предмета.		
Оспособљавање студента да примени знање стечено обрадом литературе, као и самосталним истраживачким радом и покаже како се конкретан проблем може решити. То подразумева да аналитички уочи и обради одређени проблем и да покаже јасно какве практичне импликације има његово решење.		
Садржај предмета		
Препоручује се да мастер рад садржи: насловну страну, садржај, увод, текст, закључак, литературу. У главном делу мастер рада студент обрађује тему рада. Тема мастер рада садржи приказ теоријских (основне дефиниције) и практичних (оригинални) резултата који се односе на задату тему. Тај део текста треба да буде структуриран кроз више логичних целина означених одговарајућим насловима и поднасловима. На крају рада налази се закључак у коме се износе резултати до којих је студент дошао кроз израду мастер рада.		
Литература		
Кандидат је дужан да приликом израде свог рада користи најмање 15 извора, од којих најмање десет извора морају бити академске публикације и најмање пет мора бити на страном језику. Под изворима литературе подразумевају се сви публиковани извори: књиге, чланци, интернет сајтови, компанијски извештаји, итд.		
Број часова активне наставе:45	Теоријска настава:	Практична настава:30
Методe извођења наставе		
Тема мастер рада може бити теоријски проблем или практични проблем уочен у литератури или пракси. Студент прикупља, обрађује, структурира и презентује сазнања из области релевантне за тему његовог мастер рада. Израда мастер рада се спроводи уз упутства и консултације са ментором.		
Евалуација израде мастер рада		
Евалуацију рада студента врши ментор. Циљ мастер рада, предмет истраживања, теоријски оквир,		

истраживачка питања, подаци, методи и резултати морају бити јасно дефинисани у нацрту мастер рада и њих евалуира ментор.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и		.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			

Студијски програм : Мастер програм исхране и суплементације		
Назив предмета: Завршни (мастер) рад		
Наставник/наставници:		
Статус предмета: Обавезан		
Број ЕСПБ: 6		
Услов: Одбрана рада не може да се обави док се не положи све остали испити		
Циљ предмета.		
Предмет има за циљ да кроз самостално писање завршног рада из одређене теме по избору, развије и креира свој специфични опус интересовања и специјалности из области исхране и суплементације. На овај начин би се развијањем креативног научно-истраживачког приступа студент усавршио у тачној одређеној области која би му омогућила постизање најбољих резултата у практичном раду. Осим тога, стимулисао би се формирање систематичног истраживачког приступа који је неизоставно важан за континуирано напредовање односно праћење и практично спровођење најновијих информација из области исхране и суплементације.		
Исход предмета.		
По завршетку мастер рада се очекује да студент усаврши своја знања и вештине из одређене проблематике која ће га оспособити за високо-специфично и квалитетно деловање и рад у пракси. На овај начин ће студент бити оспособљен да у одређеној области исхране и суплементације покаже експертске способности и тиме унапреди свој практични рад у овој сфери. Осим тога, кроз развој систематског научно-истраживачког приступа студент ће допринети разјашњењу и решавању неког специфичног проблема из области нутриције што ће бити од великог интереса за његов практичан рад.		
Садржај предмета		
С обзиром да тема мастер рада мора да буде у складу са циљем и исходима студијског програма, као и да се утврђује из предмета који су од непосредног значаја за обављање послова мастер исхране и суплементације, јасно је како се одређује и садржај овог предмета. Тема мастер рада мора да буде у складу са циљем и исходом студијског програма. Тему и задатак мастер рада утврђује ментор у договору са студентом. Уопштено, мастер рад мора да садржи бар две од следећих области: материјал о проученој и обрађеној теми, сопствени експериментални рад и/или сопствено пројектовање, искључиво засновано на самосталном студијском истраживачком раду студента на теоријским основама мастер рада, под директним менторством предметног наставника.		
Литература		
Најмање сва претходно наведена литература у осталим књигама предмета.		
Број часова активне наставе:45	Теоријска настава:	Практична настава:30
Методe извођења наставe		
Мастер рад представља самосталан рад студента израђен у писаној форми, уз упутства и консултације са ментором. Најмање четири укоричена примерка мастер рада студент доставља Факултету, од којих се један доставља Библиотеци Факултета. Уз сваки примерак штампане верзије рада, студент доставља и		

CD са електронском верзијом рада у pdf формату која је потпуно истоветна штампаној. Комисију за одбрану рада формира предметни наставник код којег је студент радио мастер рад. Комисију за оцену и одбрану мастер рада чине три члана из реда наставника Факултета. Мастер рад се предаје најмање седам дана пре термина одбране. Датум и време јавне одбране рада објављују се на огласној табли Факултета најмање три радна дана пре заказаног термина одбране. Мастер рад се брани пред комисијом. Одбрана се састоји од усменог приказа резултата мастер рада и провере знања из научне области мастер рада. Оцена о успеху кандидата на овом испиту саопштава се кандидату одмах по завршеној одбрани, уз одговарајуће образложење.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	100
колоквијум-и		.....	
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			